

La Biennale di Venezia

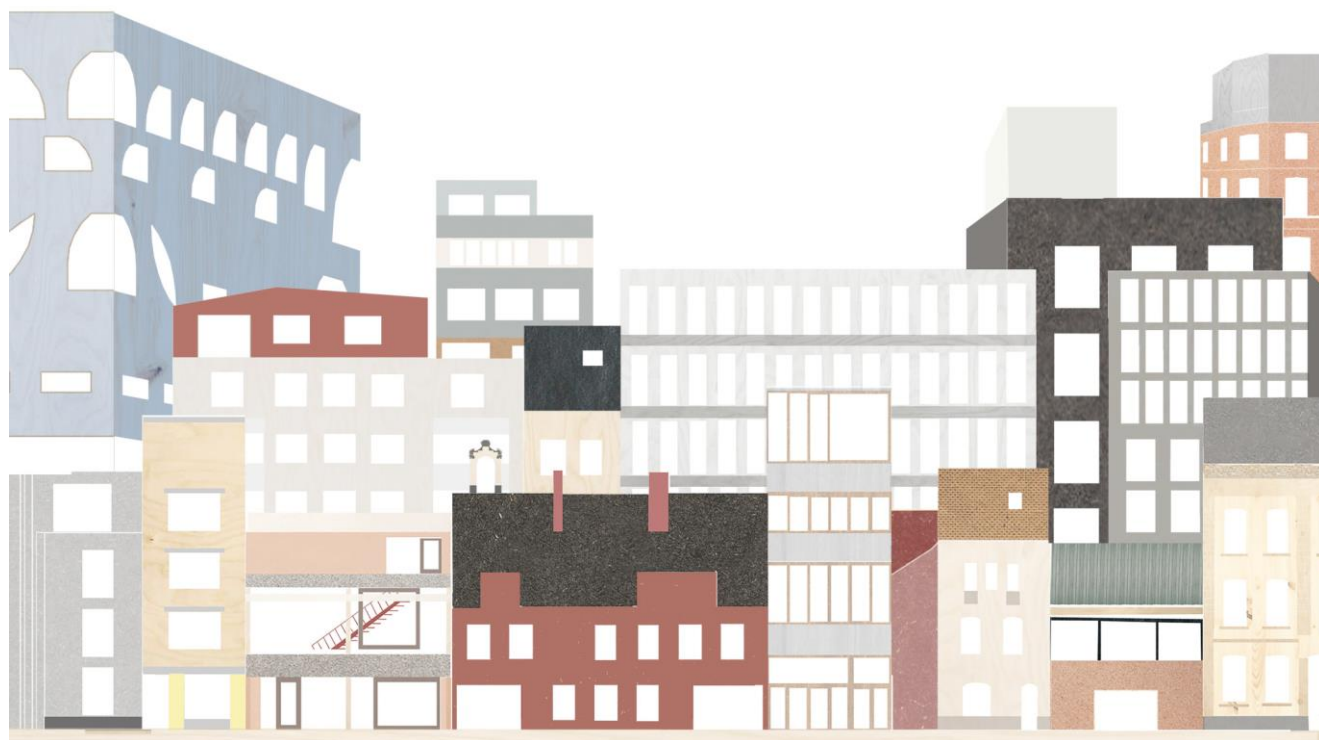
17. Mostra
Internazionale
di Architettura

Partecipazioni Nazionali

Belgisch paviljoen

17e internationale architectuurtentoonstelling - La Biennale di Venezia

Composite Presence

Composite Presence © Bovenbouw Architectuur

Maquettelandschap toont unieke verhouding stad-architectuur in Vlaanderen en Brussel

Eind mei start in Venetië de Biennale Architettura 2021, dé internationale hoogmis van hedendaagse architectuur. Op initiatief van de Vlaamse Gemeenschap en in opdracht van het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) presenteert Bovenbouw Architectuur in het Belgisch paviljoen de tentoonstelling 'Composite Presence'. Aan de hand van vijftig referentieprojecten toont curator Dirk Somers (Bovenbouw Architectuur) de hedendaagse stad in Vlaanderen en Brussel in al zijn complexiteit: "Composite Presence belichaamt de haat-liefdeverhouding tussen architectuur en stad."

Het geheugen als ontwerpatelier

Het Vlaams Architectuurinstituut is als producent van de tentoonstelling in het Belgisch paviljoen niet aan zijn proefstuk toe. Sinds 2004 coördineert het, in een beurtrol met de Franse Gemeenschap, om de vier jaar de Belgische inzending. Dit jaar staat het thema 'Het geheugen als ontwerpatelier' centraal. "Na een eeuw van ongebreideld vooruitgangdenken is het duidelijk dat architectuur als discipline moet worden herijkt. Dat vraagt om een herdefiniëring van de uitgangspunten van het ontwerp waarbij het geheugen meer in beeld komt", zegt Sofie De Caigny, directeur van het Vlaams Architectuurinstituut, commissaris van Composite Presence. "De geschiedenis van landschappen en plekken, van bouw- en ontwerptradities, van materialen en ideeën vormt het referentiekader voor nieuwe ontwerpen. Het geheugen wordt ontwerpatelier."

"Respectvol en inventief omgaan met de historische lagen van de stad leidt automatisch tot verschillende perspectieven op samenleven. In die zin antwoordt Composite Presence vanuit de kern van de architectuurdiscipline op de vraag van curator Hashim Sarkis 'How will we live together?'"

Sofie De Caigny, directeur van het Vlaams Architectuurinstituut,
commissaris van Composite Presence

Composite Presence

Hoe kunnen stad en architectuur samen floreren? Hoe maakt kwaliteitsvolle architectuur de verdichting en andere transitie-opgaven in onze steden tot een succes? Deze vragen primeren in de driedimensionale opstelling van een fictieve, maar tegelijk herkenbare Vlaamse stedelijke omgeving. Doorheen de tijd ontwikkelde de informele stad in Vlaanderen en Brussel een unieke verhouding met haar architectuur. Het geënceneerde stedelijke landschap onthult hoe historische lagen, morfologische bijzonderheden en onvoorziene botsingen een eindeloze inspiratiebron zijn voor de hedendaagse architectuur. Bovenbouw Architectuur ontwerpt voor het Belgisch paviljoen een scenografie die een stedelijk landschap toont dat bestaat uit een reeks maquettes op schaal 1/15. De maquettes zijn opgesteld op tafelhoogte en representeren een lineair, kronkelend landschap van een typisch Vlaamse stedelijke omgeving.

Vijftig projecten vormen maquettelandchap

Vijftig verschillende architectuurprojecten van de afgelopen twintig jaar vormen de bouwstenen van het denkbeeldige landschap. De selectie toont een evenwichtige architecturale ecologie waarin verschillende stijlen, functies en typologieën samenkomen. Veel van de projecten zijn renovaties en adaptaties die een staalkaart van vormen, tijd en texturen tonen. Of de projecten nu bescheiden herbestemmingen zijn, of blinkende *newbies*, allemaal delen ze de interesse om bij te dragen aan een stad die tegelijk gebricoleerd en evenwichtig is. De geselecteerde projecten tonen ook het belang van het actuele beleid qua stadsplanning en aanbestedingen. Veel van de ontwerpen in deze stedelijke compositie komen voort uit procedures die opgezet werden door de stadsbouwmeesters, de Vlaams Bouwmeester en verwante publieke instellingen in Vlaanderen en Brussel die inzetten op een kwaliteitsvolle stedelijke omgeving. Samen met het Team Vlaams Bouwmeester zetten de stadsbouwmeesters van Antwerpen en Gent dan ook mee hun schouders onder het project 'Composite Presence'. In de catalogus wordt dit bijzondere aspect van het architectuurbeleid verder uitgediept met inhoudelijke bijdragen van onder andere Leo Van Broeck (voormalig Vlaams Bouwmeester), Christian Rapp (Stadsbouwmeester Antwerpen), Kristiaan Borret (Bouwmeester Brussel), Edith Wouters (artistiek directeur Ar-tur) en Peter Vanden Abeele (Stadsbouwmeester Gent).

“Het maquettelandchap illustreert op een unieke manier de energetische wrijving tussen stedenbouw en architectuur in Vlaanderen.”

Dirk Somers, curator Composite Presence

De Biennale Architettura in Venetië en de tentoonstelling Composite Presence in het Belgisch paviljoen lopen van 22 mei tot 21 november 2021.

Composite Presence op Biennale Architettura 2021

Belgisch paviljoen in Giardini, Venetië (IT)

22 mei - 21 november 2021

van di tot zo van 10u tot 18u, gesloten op maandag

Preview & press days

20 mei & 21 mei 2021

Composite Presence | projecten en architectenbureaus

Hoogzaal voor het Contius orgel	360 Architecten
Tweewoonst Kattenberg	Architecten Broekx-Schiepers
HUIS VERBRANDE BRUG	architecten de vylder vinck taillieu
HUIS-ARTS	architecten de vylder vinck taillieu
Bedieningsgebouw containerpark	architecten Els Claessens en Tania Vandenbussche
16 sociale woningen Schaerdeke	Architectenbureau Bart Dehaene
Zoersel House	Arjaan De Feyter Interior Architects
Kijktoren	Baeten Hylebos Architecten
BLAF tIG	BLAF architecten
Stadswoning	Bovenbouw Architectuur
Residentie Van Artevelde	BULK architecten
Woning VDB	Collectief Noord Architecten
Provinciaal Jeugd en Natuurdomein	COUSSÉE & GORIS architecten
Politiekantoor Kioskplaats, Antwerpen	De Smet Vermeulen architecten
Atelier Apostelhuizen, Gent	De Smet Vermeulen architecten
De Kleine Prins	Dhooge & Meganck Architectuur
Twaalfkameren	Dierendonckblancke architecten
Dambruggestraat	Dierendonckblancke architecten
Meir hoekgebouw	DMT architecten
One Room Hotel	dmvA
Maarschalk Gerardstraat 5	Eagles of Architecture
Olijftakstraat	FELT architecture & design
Basisschool Zarren	FELT architecture & design
De Nor	Frederic Vandoninck Wouter Willems architecten i.s.m. Dennis Tyfus
Studio SDS	GRAUX & BAEYENS architecten
Woning L-C	GRAUX & BAEYENS architecten
Zegel	HUB
Kantoor en appartement Bailleul	Marie-José Van Hee architecten
Woon- en werkunits Montigny	META architectuurbureau
LALO	murmuur architecten
OFFICE 229: Openbare Bibliotheek	OFFICE Kersten Geers David Van Severen
Gemeenschapscentrum De Steen	ono architectuur
Prins Leopold	ono architectuur
Verzoeningstraat	Poot Architectuur
Kapel Onze-Lieve-Vrouw van de Muizenhoek	PULS architecten
Jeugd ontmoetingscentrum 'De Lichting'	RAAMWERK
Majin Huis	RAAMWERK & VAN GELDER TILLEMANN architecten
Rijksarchief	Robbrecht en Daem architecten
Mediagebouw	Robbrecht en Daem & Dierendonckblancke in i.s.m. VK & Arup
Bakstenen Huis	Schenk Hattori Architecture Atelier
Silo's - Kanaal	Stéphane Beel Architects
Gemuurde woning met wintertuin	STUDIOLO architectuur i.s.m. Koen Matthys
Huis Wolters	tim peeters architecten
Broek	Tim Rogge Architectuur Studio
Uitbreiding gemeentehuis	Tom Thys architecten
Ryhove Maakbedrijf	TRANS architectuur stedenbouw
Jeugdhuis "Jeunes"	AgwA i.s.m. met Ferrière Architectes
RLN - revalidatiecentrum	URA Yves Malysse Kiki Verbeeck
DC-V woning en kantoor	Vermeiren - De Coster Architecten
VDB	VERSA ARCHITECTURE

Commissaris:

- **Vlaams Architectuurinstituut, met directeur Sofie De Caigny**

Sofie De Caigny is directrice van het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) en behaalde een doctoraat in de architectuurgeschiedenis aan de KU Leuven, in 2007. Van 2006 tot 2018 was ze coördinatrice van de erfgoedafdeling van het VAi, waar ze instond voor de conservatie, digitalisering, verspreiding en publicatie van architectuurarchieven. De Caigny schrijft over hedendaagse architectuur in België en cureerde ook tentoonstellingen over de ontwikkeling van architectuurcultuur in Vlaanderen (Deutsches Architekturmuseum, Frankfurt, 2016). Sinds 2014 is ze secretaris-generaal van ICAM (International Confederation of Architectural Museums).

Producent:

- **Vlaams Architectuurinstituut**

Het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) is hét aanspreekpunt voor informatie over architectuur uit Vlaanderen en Brussel. Het maakt het publiek attent op het belang van een goed ontworpen leefomgeving, stimuleert het maatschappelijke debat over het ontwerp van gebouwen/steden en verspreidt kennis over architectuur. Met zijn rijke collectie architectuurarchieven slaat het instituut een brug tussen heden, verleden en toekomst van architectuur. Gevestigd in deSingel in Antwerpen, organiseert het VAi tentoonstellingen, lezingen, debatten, publicaties en evenementen, zoals het tweejaarlijkse Architectuurboek Vlaanderen en het Festival van de architectuur. Bovendien vertegenwoordigt het instituut Vlaanderen op internationale evenementen zoals de Architectuurbiënnale in Venetië en is het ingebed in een wereldwijd netwerk van architectuurinstituten.

Curator:

- **Bovenbouw Architectuur**

Bovenbouw Architectuur is een jong Belgisch architectenbureau, gevestigd in Antwerpen. Onder leiding van architect en professor Dirk Somers bouwt Bovenbouw Architectuur met een team van achttien medewerkers aan een bont oeuvre van erg uiteenlopende gebouwen. Het werk van Bovenbouw kenmerkt zich door een open en tijdloze benadering van ontwerpen, bevrijd van elke dwangmatige drang naar avant-garde of conditionering. Dit resulteert in een specifieke woordenschat voor elk nieuw project. Hun aanpak kan worden beschouwd als klassiek, waarbij ze oude en nieuwe ideeën combineren met een interessante mix van het alledaagse en het eeuwige.

producent en commissaris Vlaams Architectuurinstituut
redacteur catalogus Sofie De Caigny, Maarten Van Den Driessche, Dirk Somers
curator en scenografie Bovenbouw Architectuur

een initiatief van en met de steun van de Vlaamse Gemeenschap
met de bijkomende steun van Vlaams Bouwmeester, Stadsbouwmeester Antwerpen en Stadsbouwmeester Gent

Algemeen contact voor het Belgisch paviljoen

Nino Goyvaerts
Project Manager Composite Presence
Vlaams Architectuurinstituut
E nino.goyvaerts@vai.be
M +32 (0) 497 80 78 36

Perscontact

Egon Verleye
Communicatie & PR
Vlaams Architectuurinstituut
E egon.verleye@vai.be
M +32 (0) 486 21 17 74

Een productie van:

Vlaanderen
verbeelding werkt

Met de bijkomende steun van:

BWMSTR
Team
Vlaams
Bouwmeester

Culturele partner:

Hoofdpartners:

DELEN
PRIVATE BANK

Mede mogelijk gemaakt door:

Rockfon, Kubus, Gavra, Sto, Knauf

- **Tentoonstelling**
 - **1.1**
Composite Presence - campaign image © Bovenbouw Architectuur
 - **1.2**
Composite Presence - floor plan © Bovenbouw Architectuur
 - **1.3**
Composite Presence - collage © Bovenbouw Architectuur
 - **1.4**
Composite Presence - axonometry © Bovenbouw Architectuur
 - **1.5**
Composite Presence - impression © Bovenbouw Architectuur

- **Installaties (selectie)**
 - **1.6**
Composite Presence, Bovenbouw Architectuur, 2020 © We Document Art
 - **1.7**
Composite Presence, Bovenbouw Architectuur, 2020 © We Document Art
 - **1.8**
FELT architecture & design, Elementary School Zarren, 2018 © We Document Art
 - **1.9**
DMT architecten, Meir corner building, 2006 © We Document Art
 - **2.0**
RAAMWERK, Youthcenter 'De Lichting', 2018 © We Document Art
 - **2.1**
Tim Rogge Architectuur Studio, Broek, 2020 © We Document Art
 - **2.2**
dmvA, One Room Hotel, 2015 © We Document Art

- **Commissaris**
 - **2.3**
Sofie De Caigny, directeur Vlaams Architectuurinstituut © Dries Luyten

- **Curator**
 - **2.4**
Dirk Somers, Bovenbouw Architectuur © Klaas Verdru

- **Producent**
 - **2.5**
Vlaams Architectuurinstituut © Franky Verdickt